

UDTALELSE FRA Udstillingen DA HESTENE RØRTE DET ELEKTRISKE HEGN... I COPENHAGEN PROJECT ROOM

Når modsætninger mødes i et maleri, opstår en spænding og spænstighed som gør, at man kan blive ved med at se på billedet. Og selv når man ikke ser på det længere, kan man mærke elasticiteten mellem yderpunkterne. Sådanne malerier maler Kristian Devantier og de modsætninger han lader mødes er det individuelle og det evige, det spontane og abstrakte maleri, fortidsforankring og fremtidssyn. □

I Kristian Devantiers malerier opstår mennesker, huse, træer og åbne himle af forskudte flader, der står til tydelig aflæsning, afgrænset præcist mod de omliggende farver. Disse flader eller felter er for langt hovedpartens vedkommende massiv monokrome, der er ingen graduering, nuancering eller bare synlige penselstrøg til at forstyrre feltets flade. De farver, Kristian Devantier benytter sig mest af, finder man i den skala, der ofte kaldes både nordisk og melankolsk. Her er tunge, mørke trækroner der fortæller om det sparsomme lys, der trænger igennem en fyrreskov, frembåret af retstående stammer i skarp silhuet. Men her er også en voldsom violet bluse, der, selvom det drejer sig om en mørkere farve, lyser op som spontan jubel. De mennesker, huse og træer, der fremkommer når Kristian Devantier lader sine felter og flader mødes og overlappes, er på én gang piktografiske og vedkommende. Den stærke stilisering gør dem til symboler, men bag dem mere end fornemmer man tænkende, følende og potentielt handlende mennesker. Og netop fordi ansigterne står åbne og figurerne er så både stramt og løst angivet, kan man som beskuer frit indsætte sig selv og sine nærmeste i handlingen. Eller bare digte videre på historien. Der er nemlig ingen tvivl om, at her er historier på færde. Historier, der hører til på både det individuelle og det mytologiske plan. Der er noget egentlig symbolistisk over de situationer, Kristian Devantier sætter sine figurer i. Det ser man helt oplagt i et maleri som 'Kys under måneskin', hvor de to stiliserede personer ikke blot smelter (mentalt og fysisk) sammen i kysset, men hvor de samtidig er et ekko af måske mange millioner situationer og gengivelser heraf gennem menneskets historie, fra Andesbjergenes kærlighedsamuletter over de kristne ikoners kærlighedsbudskab helt op til det 20. århundredes kunst - og til de tanker, fantasier og minder, som vi alle bærer med os. Men også et maleri som 'Manden skubber det foran' står så rent og klart, at det kan undre man aldrig har set det før. Som beskuer kan man selv vælge, om man vil se mandens skubberi som sisyfossymbol, forbrugerkritik - eller simpelthen som felter, der fordeler sig harmonisk over billedfladen. Kristian Devantiers symbolik bliver nemlig aldrig påtrængende og moraliserende. Men den betyder, at vi kan mere end forstå hans historier. Vi kan leve os ind i dem. □

Det er også sådan billederne opstår, for Kristian Devantier har ingen skitse at gå ud fra, når han giver sig i kast med et nyt lærred. Ligesom i sine collageværker leger Kristian Devantier billedkomponenterne på plads. Hvilket er svært at forestille sig overfor det færdige værk, hvor det rå, i form af malingdryp og fingeraftryk, er i knivskarp balance med de stærkt stiliserede figurer. For selv om Kristian Devantier ser sig selv som noget af en konkret kunstner, så introducerer det tilfældige en dynamik af en helt anden karakter, end man ellers ser i kontrolleret, konkret kunst. Kristian Devantiers arbejde med feltet, fladen og det usynlige penselstrøg placerer ham i den konkrete kategori, men han modsiger samtidig sig selv og sin stempling med sine fortællinger og ikke mindst ved at lade tilfældets støj og uorden forblive i billedet.

På den måde er Kristian Devantier i stand til at få endnu et møde i stand, ikke kun mellem fortidige stilretninger som det konkrete og det abstrakte maleri, men også mellem fortid og fremtid. For der er noget umiskendeligt samtidigt over Kristian Devantiers malerier. Alligevel var den første association, der opstod da jeg så Kristian Devantiers værker, Dagmar Starcke. Men da hendes billeder, udført som kludeklip, både ligger et velvoksnet halvt århundrede tilbage i tiden, og da hun aldrig opnåede nogen egentlig anerkendelse som kunstner, regnede jeg ikke med, at Kristian Devantier nogensinde havde hørt tale om Dagmar Starcke. Der tog jeg fejl. Kristian Devantier var for et par år siden blevet opmærksom på et af Frederiksbergs gavlmalerier, og da han undersøgte hvem der stod bag, fandt han frem til Dagmar Starcke. Han har siden (desværre forgæves) forsøgt at finde en sponsor til en restauration af vægmaleriet, der udtryksmæssigt er i slagt med Kristian Devantiers egne værker, selvom der aldrig har været tale om en direkte inspiration, netop fordi Kristian Devantier indtil fornylig intet kendte til Dagmar Starcke. □

Kristian Devantiers billeder opstår med afsæt i virkeligheden, i hverdagen i nogle tilfælde endda i noget der ligner forstaden. Men hvor hans kunstnerkolleger, der arbejder med en lignende motivkreds, oftest gør det ud fra en enten (selv)eksponerende eller (samfunds)kritisk vinkel, bevæger Kristian Devantier sig her fordi han finder det naturligt. Virkeligheden er der og Kristian Devantier mener ikke, at kunstneren kan distancere sig fra den. Ikke fordi det er hans kunstneriske overbevisning eller ideologi, men fordi han ikke finder det muligt. Og det er netop denne indrømmelse af virkeligheden i værket, der gør det muligt for Kristian Devantier at sætte sine motiver fri på en ellers uhørt og umulig måde. At lade dem blive evige billeder, symboler og portrætbilleder, lige til at træde ind i, på én gang. Selv sammenligner Kristian Devantier sit arbejde med filminstruktørens: Han kalder sine figurer frem og indsætter dem i scener. Indtil videre har der været enten en eneste eller to figurer i hvert værk, men Kristian Devantier leger med tanken om at udvide repertoiret til tre personer. Hvilket vil åbne op for helt andre og nye fortællinger - for os andre at fortælle videre på for os selv.

Trine Ross
September 2003